

E hivatást csak akkor teljesíthetjük, ha a történelmi tények szilárd talajjáról nemcsak felemelkedni, hanem egy magasabb nézőpont megnyerése után oda vissza is tudunk szállani s tört szárnyakkal hullaroncsként nem visszazuhannunk.

A kereszténység világitó és melegítő, életet adó fehér fény-sugara a különböző fejlődési fokozatot és irányzatot jelző felekezeti színes sugarakból tevődik össze. Ezeknek egyik legértékesebb része kell, hogy legyen az unitarizmus is, de csak akkor lesz az, ha az ész prizmájának tulságos mértékű igénybe vétele által nem igyekszünk mindenképen eltávolítani a közös forrás fényugarától s ha a Simén Dániel által ajánlott „tárgyilagos és higgadt megítélés“-ről, „körültekintő óvatosság“-ról egy pillanatig sem feledkezve meg, nem csupán unitáriusok, hanem *unitárius keresztények* is akarunk lenni s vallásunk, Hiszekegyünk sem csak unitárius vallás és Hiszekegy lesz, hanem *unitárius keresztény vallás és Hiszekegy.*

Zoltán Sándor.

Harmincöt évem számadása.

*Pár év csak és a szószerinti
két emberöltő szürke hamvát
alázatos fejemre hinti.*

*Megdülhatok hát pillanatra,
mint magvető, ki Péter-Pálkor
jégverte buza közt aratna.*

*Hogy is volt? — Lettem — nem-akartan —
s felnőve, minden lét-barázdát
a tiz körmömmel felkapartam,*

*talajt magvamnak még se lettem.
Felrengtem vérző végtagokkal
— termőföld nélkül — földreverten.*

*Hittem, reméltem, kusztam, másztam,
a jégverést imával üztem:
valahol mégis elhibáztam.*

*Csak látom: egyre fogy a pálya
s úgy állok itt az égbe-nyulva,
mint hullott multam képjafája . . .*

Fülöp József.

Az egyházak jogalanyiségának problémája.

Ennek a kérdésnek a gyakorlati beállítása szempontjából jellegzetes a Magyar Magánjog Tervezetének indokolása: A Mt. nem kívánt állást foglalni azokban a vitás elméleti kérdésekben sem, melyek a *jogi személyek* csoportosítása, kategóriáik meghatározása és e *kategoriák* megjelölése körül folynak.

A jogi személyek legfőbb csoportosítása: *személyösszeségekre* és *dologösszeségekre* (*universitas personarum* és *universitas rerum*); egyesületekre és alapítványokra való felosztásuk.

A fejlődő szükségletek azonban a jogéletet számos olyan további jogi alakulatokkal gyarapították, amelyeket a tárgyi jog hasonlóképpen személyiséggel, jogképességgel ruházott fel, amelyek azonban csak erőszakoltan és tökélellenül vonhatók az *egyesület*, vagy *alapítvány* megszokott fogalma alá.

Olyan jogi alakulatok ezek, amelyek az egyesületi, vagy alapítványi jellegnek csak egyes alkotó elemeit ölelik fel, vagy éppen bizonyos átmeneti fokozatokat mutatnak.

Az elméletben ezeket többnyire köztestületek, közintézetek, testületek, intézetek stb. elnevezéssel szokás megjelölni.

Ilyenek különösen: az állam, a törvényhatóság, a község, az *egyházak*; kereskedelmi- és iparkamarák, egyetemek, gyűjteményegyetem, Magyar Tudományos Akadémia stb. Ezeket a Mt. annyi-
ban tekinti jogi személyeknek, amennyiben őket valamely *külön* jogszabály magánjogi jogképességgel ruhazza fel.¹

Ezek a jogi alakulatok alkotják az *universitas personarum* = egyesületek és az *universitas rerum* = alapítványok mellett a jogi személyek *harmadik* csoportját, amelyeknek magánjogi jogképessége tehát *külön* jogszabályban gyökerezik, míg az érvényesen létrejött

---

¹ Ez a külön jogszabály az egyházak részéről az egyházjog. Könyvelven a szervezeti törvény, vagy egyházi alkotmány.